

JOSEK FRENKIEL

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Strz. Josek Frenkiel, ur. w 1916 r. w Lasku, trzy klasy szkoły powszechnej, piekarz, kawaler; piekarnia polowa nr 101.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Wzięty do niewoli sowieckiej 22 września 1939 r. pod Włodzimierzem [Wołyńskim].

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Byłem w obozach Podliski Małe, Kozłów, Olszanica, Starobielsk.

4. Opis obozu, więzienia:

Obozy mieściły się w namiotach, stajniach i starych barakach. Spanie na pryczach. Stan sanitarny zły – brud, zaważenie z powodu braku bielizny i niemożności jej uprania. Za przewinienia zamykano do karceru.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W obozach byli sami tylko niewolnicy polscy i polska mniejszość narodowa. Przeważnie szeregowi i mała liczba oficerów.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Praca przymusowa według wyznaczonych norm, których nikt nie mógł wykonać. Ja mogłem wykonać tylko 70–80 proc. i dostawałem 600 g chleba dziennie i dwa razy zupę gotowaną na rybach lub oleju, czasami na mięsie. Żadnych pism ani też gazet nie otrzymywałem, a tylko trzeba było chodzić przymusowo na pogadanki polityczne.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Obchodzenie się brutalne, popychano, dokuczano w czasie eskorty i w podróżach.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska była możliwa. Śmiertelność mała.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Pisałem dużo, otrzymałem tylko cztery listy od rodziny.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zostałem zwolniony z obozu w Starobielsku we wrześniu 1941 r. i wraz z innymi transportem przybyłem do Tocka [Tockoje], do 17 Pułku Piechoty 6 Dywizji Piechoty.

Miejsce postoju, 6 marca 1943 r.